



”

ΣΤΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΗΣ ΕΝΣΥΝΑΙΣΘΗΣΗΣ

Ο πρόεδρος του Ιδρύματος Σταύρος Νιάρχος εξηγεί γιατί η κοινωνία της πρόνοιας προϋποθέτει την ενεργή συμμετοχή των πολιτών, με ποιον τρόπο η τέχνη συνιστά από τα λίγα εναπομείναντα απάγκια της ψυχής μας, πώς ο αλτρουισμός ξεχωρίζει από την καταναγκαστική προσφορά, καθώς επισημαίνει ότι η απάντηση στην καχυποψία που περιβάλλει την κοινωνία των πολιτών δεν βρίσκεται στην αποστασιοποίηση.

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

του Ανδρέα Δρακόπουλου
στους Χρήστο Αλέφαντη
και Σπύρο Ζωνάκη

—

Φωτογραφία:
Trivision/George Xigos

» Συνέντευξη

Ανδρέας Δρακόπουλος

«Εξ ορισμού, η φιλανθρωπία, η αγάπη προς τον συνάνθρωπο, δεν νοείται χωρίς ενσυναίσθηση και συμπόνοια. Εάν απουσιάζει η ενσυναίσθηση από την εξίσωση, τότε δεν μιλάμε για φιλανθρωπία», υπογραμμίζει, μεταξύ άλλων, ο πρόεδρος του Ιδρύματος Σταύρος Νιάρχος κ. Ανδρέας Δρακόπουλος, τον οποίο είχαμε την τιμή να φιλοξενήσουμε στο σπίτι της «σχεδιάς», στα τέλη του Ιούνη, στο καθιερωμένο πια «Happy Hour» της κοινωνίας των πολιτών. Λίγες μέρες αργότερα, δέχθηκε με χαρά να δώσει αποκλειστική συνέντευξη στο περιοδικό μας. Πώς διαφοροποιείται μία κοινωνία πρόνοιας από ένα κράτος πρόνοιας; Γιατί οι λύσεις βρίσκονται στις συμπράξεις; Με ποιον τρόπο στο Πάρκο Σταύρος Νιάρχος συνυπάρχει η τέχνη με το περιβάλλον; Απαντήσεις και σε αυτά τα ερωτήματα έδωσε στη συνέντευξή του στη «σχεδιά» ο κ. Δρακόπουλος.

Σ Τονίζετε πως φιλανθρωπία κάνεις γιατί πραγματικά το νιώθεις, το θέλεις και το μπορείς και πως πρέπει να παραμένεις στο νόημα της λέξης «φίλος του ανθρώπου». Δηλαδή, πως η φιλανθρωπία πρέπει να είναι αγνή ηθικά. Πώς αποτιμάτε, υπό το πρίσμα τούτου του ορισμού της φιλανθρωπίας, το κοινωνικό έργο του Ιδρύματος Σταύρος Νιάρχος (ΙΣΝ);

ΑΔ Αυτό που περιγράφετε συνοψίζεται και στο κεντρικό μήνυμά μας «επίκεντρο ο άνθρωπος», που συνοδεύει και συμπυκνώνει την αποστολή του έργου μας. Πίσω από κάθε δωρεά και πρωτοβουλία που υποστηρίζουμε βρίσκεται ο άνθρωπος και η πεποίθησή μας ότι όλοι ανεξαιρέτως δικαιούνται ίση πρόσβαση σε βασικά αγαθά, στην εκπαίδευση, τον πολιτισμό και την ποιοτική υγειονομική περίθαλψη. Μοναδικό μέλημά μας είναι να προσφέρουμε χωρίς συγκεκριμένη ατζέντα, με αυτοσκοπό να συμβάλουμε στο να γίνει ο κόσμος μας λίγο καλύτερος.

ΟΙ ΠΥΛΩΝΕΣ

Από την ίδρυσή μας, το 1996, νιώθουμε τυχεροί και υπερήφανοι που η υποστήριξη που έχουμε μπορέσει να διαθέσουμε ως διεθνής φιλανθρωπικός οργανισμός εκτείνεται σε περισσότερες από 130 χώρες του κόσμου, με παραπάνω από 5.000 δωρεές. Και θέλουμε να πιστεύουμε ότι το έργο μας, με σταθερά βασικούς προγραμματικούς πυλώνες αυτούς της τέχνης και του πολιτισμού, της παιδείας, της υγείας και του αθλητισμού και της κοινωνικής πρόνοιας –τομείς που μέσα μπορούν να ενταχθούν τα πάντα–, μιλάει από μόνο του. Από την πλευρά μας, εμείς οφείλουμε να συνεχίσουμε να το υπηρετούμε αδιαλείπτως, συμβάλλοντας στο μέτρο των δυνατοτήτων μας στο κοινό καλό, με την ίδια και περισσότερη αφοσίωση, συνέπεια και φυσικά σκληρή δουλειά.

Σ Πιστεύετε πολύ στις συνεργασίες, τις συνέργειες δημόσιου και ιδιωτικού τομέα. Πώς αυτές μπορούν να καταστούν εργαλεία άμβλυνσης των κοινωνικών ανισοτήτων, όπως θεωρείτε;

ΑΔ Τα προβλήματα που καλούμαστε ως κοινωνία να αντιμετωπίσουμε είναι πολύ σύνθετα, απαιτητικά και πολυδιάστατα, για να τα χειριζόμαστε ως ξεχωριστές, ανεξάρτητες μονάδες, και πρόκειται για προβλήματα κατά βάση παγκόσμια. Οι πόλεμοι και οι συγκρούσεις, εμφύλιοι και μη, η προσφυγική κρίση, η κρίση της δημοκρατίας, η κλιματική αλλαγή, οι κοινωνικές ανισότητες, η κρίση ψυχικής υγείας και η επέλαση της τεχνητής νοημοσύνης. Όπως αντιλαμβάνεστε, η παραπάνω λίστα δεν είναι εξαντλητική. Πιστεύω ακράδαντα, και το αναφέρω με κάθε ευκαιρία, ότι οι λύσεις βρίσκονται στη συνεργασία και τις συμπράξεις. Συνεργασία μεταξύ κρατικής και ιδιωτικής πρωτοβουλίας, και φυσικά με τη συμβολή της φιλανθρωπίας ως τρίτου τομέα, αλλά και μεταξύ φορέων και οργανισμών εντός αλλά και εκτός των συνόρων. Το Κέντρο Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος (ΚΠΙΣΝ) που οραματιστήκαμε στο Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος (ΙΣΝ) και παραδώσαμε στην ελληνική κοινωνία και τους πολίτες το 2017 αποτελεί την πρώτη σύμπραξη δημόσιου-ιδιωτικού τομέα αυτού του είδους στην Ελλάδα. Πλέον, επτά χρόνια μετά την παράδοσή του, μας συγκινεί που βλέπουμε πως αυτό που ξεκίνησε ως μια παράτολμη ιδέα, μέσα στο δύσκολο περιβάλλον της κοινωνικοοικονομικής κρίσης, όχι μόνο έγινε πραγματικότητα αλλά ξεπέρασε ακόμα και τις πιο αισιόδοξες προβλέψεις. Το ΚΠΙΣΝ έχει εξελιχθεί σε ένα τοπόσημο της Αθήνας με διεθνή αναγνώριση, σε έναν, πραγματικά, ανοιχτό δημόσιο χώρο για όλους τους ανθρώπους, που το αισθάνονται κυριολεκτικά δικό τους. Οπότε, όπως αντιλαμβάνεστε, η πίστη μου στη συνεργασία και τις συμπράξεις είναι κάθε άλλο παρά ιδεαλιστική και θεωρητική, είναι στην πραγματικότητα βαθιά ρεαλιστική και εμπειρική.

Σ Μιλάτε για μία «κοινωνία της πρόνοιας» και όχι απλά για ένα κράτος πρόνοιας. Πώς ακριβώς μπορεί η ίδια η κοινωνία να αναλάβει προνοιακό έργο της πολιτείας;

ΑΔ «Ο ρόλος της φιλανθρωπίας στο πλαίσιο μιας κοινωνίας πρόνοιας» ήταν και ο τίτλος του δεύτερου SNF Conference το 2013, που τότε ήταν γνωστό ως ετήσιο Διεθνές Συνέδριο του ΙΣΝ για την κοινωφελή δράση. Πηγή έμπνευσης του τίτλου μας ήταν σχετικό άρθρο που υπέγραφε ο σοουηδός οικονομολόγος Άντερς Άσλουντ (Anders Åslund) και υποστήριζε την ανάγκη ύπαρξης της κοινωνίας της πρόνοιας. Έντεκα χρόνια μετά και ο όρος αναδεικνύεται πιο επίκαιρος από ποτέ. Ο όρος «κοινωνία της πρόνοιας» σχετίζεται άμεσα με την ανάγκη για συνεργασία και συμπράξεις, στην οποία

αναφερθήκαμε νωρίτερα. Βασίζεται στην παραδοχή ότι το κράτος, κανένα κράτος, δεν είναι σε θέση να επιλύσει όλα τα ζητήματα και να καλύψει τις διαχρονικές και έκτακτες ανάγκες μόνο του, χωρίς την ουσιαστική αρωγή και συνδρομή διαφορετικών δυνάμεων, χωρίς τη συνεργασία ιδιωτικού και δημοσίου τομέα, αλλά και την ενεργή συμμετοχή και συμβολή των πολιτών. Και για να μην παρερμηνευτώ, όταν αναφέρομαι στην ενεργή συμμετοχή και συμβολή των πολιτών, δεν κάνω λόγο για οικονομική ενίσχυση. Καθένας μπορεί να συμβάλει όπως και όσο μπορεί, με τις ιδέες του, την ενεργή συμμετοχή του στα κοινά, αλλά και την εθελοντική δράση του. Οι λύσεις δεν μπορεί να βρεθούν μαγικά από μόνες τους. Οφείλουμε, στο ποσοστό που αναλογεί στον καθένα, να τις βρούμε και να τις εφαρμόσουμε όλοι μαζί, από κοινού.

Σ Η κοινωνία των πολιτών στην Ελλάδα βάλλεται, την περιβάλλει μία καχυποψία. Είναι διαδεδομένη η λεποίηση σε επίπεδο κοινής γνώμης περί αδιαφάνειας, ότι τα κίνητρα, πολλές φορές, δεν είναι αγνά και «καθαρά» και πως στόχος είναι ο προσωπικός πλουτισμός των ιθυνόντων των οργανώσεων. Με ποιον τρόπο μπορεί να αποδομηθούν τέτοιες αντιλήψεις;

ΑΔ Είναι πραγματικά λυπηρό αυτό που περιγράφετε, παρά το γεγονός ότι δεν πρόκειται για αποκλειστικά ελληνικό φαινόμενο. Ακόμα και σε πολλές χώρες του εξωτερικού, όπου η φιλανθρωπία είναι περισσότερο ενταγμένη στην καθημερινότητα, υπάρχει μια καχυποψία απέναντι στα αγαθά κίνητρα. Εάν ανατρέξετε στο Βαρόμετρο Εμπιστοσύνης του 2024 από την Edelman (μια έρευνα που διεξάγεται κάθε χρόνο σε περίπου 30 χώρες σε όλο τον κόσμο), φαίνεται πως ο δυτικός κόσμος

διατηρεί ένα έλλειμμα εμπιστοσύνης προς τις μη κυβερνητικές οργανώσεις, παρόλο που ο τελικός βαθμός εμπιστοσύνης είναι πολύ υψηλότερος από εκείνον που παίρνουν οι κυβερνήσεις και τα μέσα ενημέρωσης. Δυστυχώς, στην Ελλάδα, η κατάσταση είναι χειρότερη, με το έλλειμμα εμπιστοσύνης να είναι βαθιά ριζωμένο στην ελληνική νοοτροπία, καθώς, στην πραγματικότητα, δεν έχουν ποτέ ληφθεί αποτελεσματικά, ριζοσπαστικά μέτρα για την αντιμετώπιση της διαφθοράς και της αδιαφάνειας. Αξίζει, δε, να σημειωθεί πως, βάσει έρευνας της διαΝΕΟσις για το 2024, οι Έλληνες, ενώ δείχνουν εμπιστοσύνη σε παραδοσιακούς θεσμούς, όπως η οικογένεια, οι ένοπλες δυνάμεις και η Εκκλησία, δεν έχουν εμπιστοσύνη στα πολιτικά κόμματα και τα μέσα ενημέρωσης και κατατάσσουν τελευταίο σε εμπιστοσύνη τον τομέα των μη κυβερνητικών οργανώσεων. Θεωρώ πως ο δρόμος για να ανατραπεί αυτή η αντίληψη είναι και δύσκολος και μακρύς. Πρώτα απ' όλα, πρέπει οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών να υπηρετούν την αποστολή τους αδέκαστα, χωρίς ατζέντα, με έμφαση στην περαιτέρω ενίσχυση της διαφάνειας στις διαδικασίες τους και στις προσπάθειες δημιουργίας ευκαιριών επικοινωνίας και στέρεων γεφυρών διαλόγου με τους πολίτες. Ένα βήμα προς τη σωστή κατεύθυνση είναι η εξαιρετική πρωτοβουλία της «σχεδιάς» και του Higgs για τη διοργάνωση τακτικών συναντήσεων με εκπροσώπους της κοινωνίας των πολιτών, στην οποία είχα κι εγώ την ιδιαίτερη χαρά και τιμή να συμμετάσχω στα τέλη του περασμένου Ιουνίου. Να αναφέρω, επίσης, και την Πρωτοβουλία για τη



«Το Πάρκο Σταύρος Νιάρχος είναι μια απαραίτητη ανάσα οξυγόνου, τόσο κυριολεκτικά όσο και πνευματικά», επισημαίνει, μεταξύ άλλων, στη συνέντευξή του ο κ. Δρακόπουλος.

—

Φωτογραφία: eurokinissi/**Γιάννης Παναγόπουλος**

Διαφάνεια, που θεσπίστηκε πρόσφατα και υπογράφει πλειάδα οργανισμών. Χρειαζόμαστε περισσότερες πρωτοβουλίες και δράσεις προς αυτήν την κατεύθυνση. Κατά την προσωπική μου άποψη και απευθυνόμενος στους τυχόν καχύποπτους απέναντι στη φιλανθρωπία, η απάντηση δεν βρίσκεται στην αποστασιοποίηση, αλλά στην περαιτέρω εμπλοκή, όπως, κατ' αντιστοιχία, η απογοήτευση με την πολιτική κατάσταση δεν βρίσκεται στην αποχή αλλά στην ενεργή συμμετοχή στα κοινά.

Σ Έχετε σταθεί στο «καρκίνωμα της πόλωσης», που μαστίζει την ελληνική κοινωνία. Ποιο είναι το φάρμακο για αυτήν την πόλωση και πώς η κοινωνία των πολιτών μπορεί να στήσει γέφυρες διαλόγου;

ΑΔ Η πόλωση τείνει να εξελιχθεί σε παγιωμένη κατάσταση, με τις αλληπάλληλες και διαδοχικές αναταράξεις, την κοινωνικοοικονομική κρίση, την πανδημία και μετέπειτα την ενεργειακή κρίση να δυσχεραίνουν την κατάσταση. Και, προφανώς, δεν είναι ελληνικό φαινόμενο, αλλά παρατηρούμε μια έξαρση διεθνώς, με χαρακτηριστικό παράδειγμα την πολιτική κατάσταση στις ΗΠΑ. Τα μόνα «φάρμακα», κατά τη γνώμη μου, είναι ο διάλογος, ο πραγματικός διάλογος, και, στη συνέχεια, η συνεργασία. Λέω ο πραγματικός διάλογος, γιατί το σημαντικότερο στοιχείο του είναι να μπορείς να ακούς τον άλλον, ακόμα και όταν δεν συμφωνείς. Πρέπει να σεβόμαστε την άποψη του άλλου, όσο διαφορετική κι αν είναι, φτάνει, φυσικά, να μένει πάντα μέσα στο πλαίσιο των δημοκρατικών αξιών, αλλά και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Και, στη συνέχεια, πρέπει να βρίσκουμε τον τρόπο να συνεργαζόμαστε για το κοινό καλό. Δεν υπάρχει συνεργασία χωρίς αμοιβαίους συμβιβασμούς, που επίσης πρέπει να μάθουμε να κάνουμε, αλλά τίποτα δεν είναι πιο αποτελεσματικό από μια δυνατή και ευρεία συνεργασία. Χρειάζεται να συνεισφέρουμε όλοι μας, στο μέτρο των δυνατοτήτων μας, και να υπενθυμίζουμε στους εαυτούς μας να διατηρούμε παρά τις δυσκολίες και τις αντιξοότητες την ανθρωπίνη ψυχή μας.

Σ Τονίζετε πως το Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος (ΙΣΝ) έρχεται να συμπληρώσει και όχι να αναπληρώσει. Πώς λειτουργεί, λοιπόν, συμπληρωματικά η Διεθνής Πρωτοβουλία για την Υγεία που υλοποιείτε και πώς συμβάλλει στην καθολική πρόσβαση στην υγειονομική περίθαλψη;

ΑΔ Πρόκειται για μια βασική αρχή που χαρακτηρίζει το έργο μας, από την ίδρυσή μας και καθ' όλη τη διάρκεια της πορείας μας, η οποία έρχεται να ευθυγραμμιστεί με την πεποίθησή μας ότι οι λύσεις βρίσκονται στις συμπράξεις και τις συνεργασίες. Όπως έχω πει πολλές φορές, ως ίδρυμα δεν μπορούμε να αναπληρώσουμε το κράτος, κανένα φιλανθρωπικό ίδρυμα δεν μπορεί. Αλλά και να μπορούσαμε, δεν θέλουμε να το κάνουμε, δεν είναι ο ρόλος μας, κάτι τέτοιο δεν πρόσκειται στις

αξίες μας. Η Διεθνής Πρωτοβουλία για την Υγεία (ΔΠΥ) είναι η μεγαλύτερη πρωτοβουλία μας μέχρι σήμερα, η οποία περιλαμβάνει περισσότερες από 60 δωρεές, με προϋπολογισμό που υπερβαίνει το ποσό του ενός δισεκατομμυρίου δολαρίων και υλοποιείται με την αποκλειστική υποστήριξη του ΙΣΝ και βασιζέται σε ευρείες συνεργασίες στην Ελλάδα και διεθνώς. Τα τρία νέα υπερσύγχρονα νοσοκομεία που βρίσκονται υπό κατασκευή, στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας, στη Θεσσαλονίκη, την Κομοτηνή και τη Σπάρτη, όπως και στην περίπτωση του ΚΠΙΣΝ, θα παραδοθούν πλήρως στην ελληνική κοινωνία, με γνώμονα, όπως αναφέρετε, την καθολική πρόσβαση στην υγεία. Το έργο της πρωτοβουλίας, ωστόσο, δεν περιορίζεται στη δημιουργία έργων υποδομών και προμήθειας εξοπλισμού. Εξίσου σημαντική είναι η ενδυνάμωση των επαγγελματιών υγείας που βρίσκονται στην πρώτη γραμμή. Σε αυτόν τον τομέα, η πρωτοβουλία περιλαμβάνει την υλοποίηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων, όπως για την αντιμετώπιση του τραύματος και των ενδονοσοκομειακών λοιμώξεων, καθώς και συνεργασίες με κορυφαίους οργανισμούς ανά τον κόσμο για την ανταλλαγή τεχνογνωσίας σε διεθνές επίπεδο. Μόνο έτσι, θέτοντας τον άνθρωπο στο επίκεντρο, μπορούν να δημιουργηθούν θετικές αλλαγές και να μπορέσουμε να συμβάλουμε ουσιαστικά στην ενίσχυση της ποιότητας και της προσβασιμότητας των υπηρεσιών υγείας για όλους.

ΑΝΑΣΑ ΟΞΥΓΟΝΟΥ

Σ Ένας βρετανός ποιητής είχε πει ότι η «τέχνη είναι η φύση του ανθρώπου και η φύση είναι η τέχνη του Θεού». Στο Πάρκο Σταύρος Νιάρχος συνυπάρχουν η Τέχνη με το περιβάλλον. Τι σηματοδοτεί για σας -και για τον τόπο- αυτή η συνάντηση;

ΑΔ Σε έναν μεγάλο βαθμό, στα δικά μου μάτια, το Πάρκο Σταύρος Νιάρχος αλλά και, εν γένει, το ΚΠΙΣΝ εκπροσωπεί την ελπίδα, και όχι μόνο την ελπίδα αλλά και τις προοπτικές της χώρας, μια ευκαιρία για το πώς θα μπορούσε να είναι η σύγχρονη Ελλάδα. Πρόκειται για ένα έργο ουσιαστικά ανθρωποκεντρικό, που συντίθεται από πολλές επιμέρους ανθρώπινες ιστορίες, ιστορίες ψυχαγωγίας, εκπαίδευσης, συμπερίληψης, διαλόγου, ελεύθερης γνώσης και έκφρασης. Είναι μια απαραίτητη ανάσα οξυγόνου, τόσο κυριολεκτικά όσο και πνευματικά, δεδομένου ότι η Αθήνα και τα αστικά κέντρα της χώρας αντιμετωπίζουν σοβαρή έλλειψη πρασίνου, καθώς και δημόσιων χώρων και χώρων ελεύθερης πρόσβασης στην τέχνη και τον πολιτισμό. Η τέχνη είναι από τα λίγα εναπομείναντα απάγκια της ψυχής μας, με μια αξεπέραστη δύναμη να μας συγκινεί, να μας συνδέει

και να μας ταξιδεύει πέρα από το λογικό, κι ούτε είναι ούτε πρέπει να τη θεωρούμε δεδομένη. Και μας γεμίζει χαρά και συγκίνηση το γεγονός ότι αυτή η ενστικτώδης ανάγκη των ανθρώπων για τέχνη και ελεύθερο δημόσιο χώρο πρασίνου ικανοποιείται σε μεγάλο βαθμό στο ΚΠΙΣΝ, καθώς και το γεγονός ότι ο κόσμος το έχει αγκαλιάσει για αυτούς, αλλά και για τους δικούς του προσωπικούς ο καθένας λόγους.

Σ Σημειώνετε ότι οι «έχοντες» στον τόπο μας μπορούν να κάνουν πολλά περισσότερα, από τη φοροδιαφυγή έως τη φιλανθρωπία. Θα πρέπει, θεωρείτε, να ξαναπάσουν το νήμα των επιχειρηματιών-εθνικών ευεργετών του 19ου αιώνα και των αρχών του 20ου αιώνα;

ΑΔ Δεν θα μπορούσα παρά να απαντήσω emphaticά «ναί» στο ερώτημά σας. Θα ήταν ευκαίριο και εφικτό και συνδέεται με την προηγούμενη συζήτηση περί συμμετοχής όλων μας, στο μέτρο που αναλογεί στον καθέναν και την καθεμία. Ξέρετε, η προσφορά για το κοινό καλό δεν είναι απαραίτητα οικονομική, παρόλο που είναι σημαντικό οι έχοντες να προσφέρουν όσο περισσότερο μπορούν, και τα τελευταία χρόνια όλο και περισσότεροι προσπαθούν όλο και περισσότερο. Εξίσου σημαντική είναι και η προσφορά του χρόνου και της ενέργειάς μας μέσω του εθελοντισμού. Και αυτό μπορούν να το κάνουν όλοι. Σε σχέση με την αναφορά σας στον προηγούμενο αιώνα, θεωρώ πως οι εποχές έχουν αλλάξει σημαντικά, καθώς οι ανάγκες είναι πολύ πιο περίπλοκες τώρα, τα προβλήματα είναι πολλές φορές παγκόσμια και οι λύσεις χρειάζονται ευρεία συνεννόηση και συνεργασία. Επίσης, πέρα από τον διαχρονικό ορισμό της φιλανθρωπίας, υπάρχουν νέες μορφές προσφοράς, όπως αυτή της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης, που εμφανίζονται προοδευτικά στο προσκήνιο, ιδιαίτερα κατά την τελευταία εικοσαετία. Όπως θα έχετε δει, η γενιά Z απαιτεί πια από τις εταιρείες και από τα brands όχι μόνο να δραστηριοποιούνται μέσα σε ένα πλαίσιο βιωσιμότητας και φιλικότητας προς το περιβάλλον αλλά και μέσα σε έναν κώδικα ηθικής, που επιβάλλει μέρος των κερδών να επιστρέφονται για το όφελος της κοινωνίας. Ωστόσο, αυτό αποτελεί μέρος μιας ευρύτερης, διαφορετικής συζήτησης σχετικά με τη φιλανθρωπία και τις αξίες που εκπροσωπεί και κατά πόσο μπορεί μια προσφορά να απομακρύνεται από την έννοια της αλληλεγγύης και των αγαθών κινήτρων.

Σ Μια προτεσταντική θεώρηση περιγράφει τον πλούτο ως «ευλογία Θεού» και ότι η κοινωνική δράση είναι μια επιβεβλημένη μορφή ανταπόδοσης. Νιώθετε «ευλογημένος»;

ΑΔ Αισθάνομαι ευλογημένος και από τον Θεό και τον θείο μου. Είναι πραγματική ευλογία το γεγονός ότι τόσα χρόνια μετά την ίδρυση του ΙΣΝ, χάρη στο κληροδότημα



«Πίσω από κάθε πρωτοβουλία που υποστηρίζουμε βρίσκεται ο άνθρωπος», μας λέει ο κ. Δρακόπουλος. Φωτογραφία: Trivision/George Xigos.

«Η τέχνη είναι από τα λίγα εναπομείναντα απάγκια της ψυχής μας, με μια αξεπέραστη δύναμη να μας συνδέει και να μας ταξιδεύει πέρα από το λογικό».



Ιούνιος 2021. Γιγαντοθόνη στο προαύλιο του Κέντρου Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος (ΚΠΙΣΝ) για την προβολή της επίδειξης μόδας του Ντιόρ στο Παναθηναϊκό Στάδιο.

» Συνέντευξη

Ανδρέας Δρακόπουλος

του θείου μου Σταύρου Νιάρχου εξακολουθούμε να βρισκόμαστε εδώ, κι εγώ ως εκπρόσωπος του Ιδρύματος, προσπαθώντας να αφουγκραστούμε τις ανάγκες της εκάστοτε εποχής και να επιφέρουμε μακροχρόνιες θετικές αλλαγές, παραμένοντας πάντα ανθρωπinoι. Σε κάθε περίπτωση, η λέξη «ανταπόδοση» δεν θεωρώ ότι είναι αντιπροσωπευτική του έργου που πραγματοποιείται, καθώς υποδηλώνει μια μορφή καταναγκαστικής προσφοράς, αφαιρώντας την έννοια του αλtruισμού και του ανιδιοτελούς ενδιαφέροντος, από τα οποία, κατά τη γνώμη μου, θα έπρεπε να εκπορεύεται κάθε πράξη βοήθειας προς τον συνάνθρωπό μας.

Η ΣΥΜΠΟΝΟΙΑ

Σ Η φιλανθρωπία, τελικά, είναι προϊόν αυτού του «χρέους» της ανταπόδοσης; Μπορεί να υπάρξει φιλανθρωπία χωρίς ενσυναίσθηση;

ΑΔ Εξ ορισμού, η φιλανθρωπία, η αγάπη προς τον συνάνθρωπο, δεν νοείται χωρίς ενσυναίσθηση και συμπόνια. Εάν απουσιάζει η ενσυναίσθηση από την εξίσωση, τότε δεν μιλάμε για φιλανθρωπία, αλλά για κάτι διαφορετικό, ενδεχομένως όπως κι εσείς ορίζετε στην προηγούμενη ερώτησή σας ως «επιβεβλημένη μορφή ανταπόδοσης» ή ως μια μορφή προσφοράς, ιδιοτελούς προσφοράς. Εξάλλου, εάν κάτι μας έχει απομείνει, ένα από τα λίγα εργαλεία και διαφοροποιητικά στοιχεία που διαθέτει η ανθρωπότητα έναντι της τεχνητής νοημοσύνης είναι η συναισθηματική νοημοσύνη, το λεγόμενο Ε.Ο. Η ικανότητά μας ως άνθρωποι να διαχειριζόμαστε τα δικά μας συναισθήματα και να επιδεικνύουμε ευαισθησία προς τα συναισθήματα των συνανθρώπων μας. Σε επίπεδο δείκτη νοημοσύνης I.Q., άλλωστε, η ανθρωπότητα θα έλεγε κανείς πως βρίσκεται σχεδόν ήδη εκτός παιχνιδιού.

Σ «Η Τυραννία της απόστασης» («The tyranny of distance»)

είναι ο τίτλος ενός βιβλίου που έγραψε το 1966 ένας Αυστραλός ιστορικός, ο Τζεφ Μπλένι. Πραγματευόταν πώς η γεωγραφική απόσταση μεταξύ Αυστραλίας και (κυρίως) Μεγάλης Βρετανίας καθόρισε την πορεία, μα και την ταυτότητα της πράσινης ηπείρου. Εσάς σε ποιο βαθμό σας καθορίζει και σας (ετερο)προσδιορίζει το γεγονός ότι ζείτε στις ΗΠΑ;

ΑΔ Η απόσταση που χωρίζει την Ελλάδα από τις ΗΠΑ είναι χιλιομετρικά μεγάλη, αλλά πρακτικά οι διαφορές που χωρίζουν τις δύο χώρες δεν είναι εξωπραγματικές, θα έλεγα ότι περισσότερα είναι αυτά που μας ενώνουν παρά αυτά που μας χωρίζουν. Πρόκειται για δύο δημοκρατικές χώρες με κοινά ιδεώδη, που διακηρύττουν και υπερασπίζονται τα ατομικά, πολιτικά και κοινωνικά δικαιώματα των ανθρώπων, τη σημασία της ανθρωπιάς, της ελπίδας και των ίσων ευκαιριών. Το Άγαλμα της Ελευθερίας, που δεσπόζει στο Liberty Island και βαστάει τη «φλόγα» αναμμένη, είναι ένα διαχρονικό σύμβολο της ελευθερίας, μια υπενθύμιση των αξιών που πρέσβευε το άγαλμα και βρίσκονται στην καρδιά της δημοκρατίας. Ορισμένες φορές, πάντως, και λόγω της διαφορετικής κλίμακας των δύο χωρών, αυτή η χιλιομετρική απόσταση προσφέρει πολλές φορές την απαραίτητη αποστασιοποίηση και, κατ' επέκταση, μια διαύγεια, που σε βοηθά να τοποθετήσεις τα ζητήματα στην πραγματική διάστασή τους, να ξεχωρίσεις τις λύσεις ανάμεσα στα προβλήματα. Σε κάθε περίπτωση, γεννήθηκα και μεγάλωσα στην Ελλάδα και η καρδιά μου, όπως και του ιδρύματος, δεν θα σταματήσει να χτυπά εδώ.

Σ Στη Νέα Υόρκη, και γενικότερα, στον αγγλοσαξονικό κόσμο, η ερώτηση θα τίθονταν πιο απλά: What makes you tick? Τι είναι αυτό που νοηματοδοτεί τη ζωή σας, εντέλει;

ΑΔ Αυτό που σε άπταιστα ελληνικά συμπυκνώνει η έκφραση: «Give it all you have. Everyday». Με άλλα λόγια, κάθε ημέρα να «τα δίνεις όλα». »



Ο Ανδρέας Δρακόπουλος, με τον διευθυντή της «σχεδίας» Χρήστο Αλεφάντη, στο «σχεδία home», την ημέρα του καθιερωμένου πια «Happy Hour» της κοινωνίας των πολιτών, στις αρχές του καλοκαιριού, όπου ο πρόεδρος του ΙΣΝ ήταν ο επίσημος προσκεκλημένος.

—
Φωτογραφία:
Trivision/George Xigos